

Ενημερωτικό Σημείωμα του Υπουργείου Εσωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την επιστολική ψήφο

Καθιερώνεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα η επιστολική ψήφος με τον ν. 5083/2024 ως μέσο διευκόλυνσης της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των εκλογέων για τις ευρωεκλογές και τα εθνικά δημοψηφίσματα. Πρόκειται για ένα ουσιαστικό άνοιγμα προς τον απανταχού ελληνισμό με την κατάργηση όλων των πρακτικών εμποδίων στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων πολιτών από το εξωτερικό. Το μέτρο αυτό έρχεται σε συνέχεια της άρσης όλων των νομικών περιορισμών τον περασμένο Ιούλιο με τον ν. 5044/2023, με τον οποίο καταργήθηκαν όλες οι προϋποθέσεις που ίσχυαν προηγουμένως (π.χ. υποβολή φορολογικής δήλωσης, διετής διαμονή στην Ελλάδα).

Η εισαγωγή της επιστολικής ψήφου αφορά όλους τους Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, είτε βρίσκονται στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, και επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο. Ειδικά για τους εκλογείς που βρίσκονται εκτός επικρατείας αυτός θα είναι ο μόνος τρόπος να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα από το εξωτερικό στις προσεχείς ευρωεκλογές, καθώς δεν θα υπάρξουν δηλαδή εκλογικά τμήματα στο εξωτερικό.

Με την επιστολική ψήφο, εκσυγχρονίζεται ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος διασφαλίζοντας τις βασικές συνταγματικές αρχές της αμεσότητας, καθολικότητας και μυστικότητας της ψήφου. Δίνεται η δυνατότητα στους Έλληνες που κατοικούν ή διαμένουν στο εξωτερικό να ψηφίσουν από τον τόπο κατοικίας ή διαμονής τους, χωρίς να χρειαστεί να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις, δαπανώντας χρόνο και χρήματα. Με αυτόν τον τρόπο βαθιάει η Δημοκρατία.

Σύνοψη διαδικασίας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος μέσω επιστολικής ψήφου

1. **Εγγράφομαι** στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο epistoliki.ypes.gov.gr ως τις **29 Απριλίου 2024**.
2. **Παραλαμβάνω το εκλογικό υλικό** στη διεύθυνση που έχω δηλώσει.
3. **Ψηφίζω και αποστέλλω τον φάκελό μου** στην προσυμπληρωμένη διεύθυνση στην Ελλάδα, μεριμνώντας να έχει αφιχθεί στον προορισμό του έως τις 8 Ιουνίου 2024 στις 17:00 ώρα Ελλάδας.

Τι πρέπει να γνωρίζουν οι εκλογείς του εξωτερικού για την επιστολική ψήφο

Πώς και με τι στοιχεία μπορώ να εγγραφώ στους εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου;

- Η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων άσκησης του εκλογικού δικαιώματος μέσω επιστολικής ψήφου στις προσεχείς ευρωεκλογές είναι η **29^η Απριλίου 2024**.
- Ο εκλογέας του εσωτερικού μπορεί να συνδεθεί στην εφαρμογή epistoliki.ypes.gov.gr κάνοντας χρήση των προσωπικών κωδικών taxisnet και επιβεβαιώνοντας το κινητό του τηλέφωνο και το email του με κωδικό μίας χρήσης (OTP).
- Ο εκλογέας του εξωτερικού μπορεί να συνδεθεί στην εφαρμογή epistoliki.ypes.gov.gr:
  - Είτε κάνοντας χρήση των προσωπικών κωδικών taxisnet,
  - Είτε κάνοντας χρήση συνδυασμού των στοιχείων του εν ισχύ ελληνικού διαβατηρίου του και του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή του αριθμού δημοτολογίου του (από πρόσφατο πιστοποιητικό γέννησης ή πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης), και επιβεβαιώνοντας το κινητό του τηλέφωνο και το email του με κωδικό μίας χρήσης (OTP).
- **Εναλλακτικά, οι αιτήσεις δύνανται να υποβάλλονται στην ηλεκτρονική εφαρμογή (πλατφόρμα) του Υπουργείου Εσωτερικών και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή των ελληνικών Προξενικών Αρχών (Εμμισθα Γενικά Προξενεία, Προξενεία, Προξενικά Γραφεία Πρεσβειών).**

- Ο εκλογέας δηλώνει τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του και την επιθυμητή διεύθυνση παραλαβής του εκλογικού υλικού. Σημειώνεται ότι ο φάκελος της επιστολικής ψήφου θα αποσταλεί από το Υπουργείο Εσωτερικών τον Μάιο του 2024.

Μπορώ να εγγραφώ αν δεν έχω κωδικούς taxisnet ή ΑΦΜ ή ελληνικό διαβατήριο σε ισχύ;

- Ναι. Όλοι οι Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα μέσω επιστολικής ψήφου εφόσον το επιθυμούν.
- Οι εκλογείς που δεν μπορούν να συνδεθούν στην ηλεκτρονική εφαρμογή με κάποιον από τους διαθέσιμους τρόπους μπορούν να απευθυνθούν, με φυσική παρουσία, στην αρμόδια ελληνική Προξενική Αρχή (Γενικό Προξενείο, Προξενείο ή Προξενικό Γραφείο Πρεσβείας), ή σε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) εντός Ελλάδας, προκειμένου να τους συνδράμει να εγγραφούν, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου. Οι υπάλληλοι, αφού ταυτοποιήσουν τον εκλογέα με την επίδειξη νόμιμου ταυτοποιητικού εγγράφου, θα υποβάλουν αίτηση εγγραφής εκ μέρους του.

Μπορώ να εγγραφώ αν δυσκολεύομαι να χρησιμοποιήσω ηλεκτρονικό υπολογιστή;

- Ναι. Οι εκλογείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή μπορούν να απευθυνθούν σε ένα Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή στην αρμόδια ελληνική Προξενική Αρχή προκειμένου να εγγραφούν στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου.

Μπορώ να εγγραφώ αν δεν έχω ελληνικό τηλέφωνο;

- Ναι. Για την εγγραφή απαιτείται κινητό τηλέφωνο ελληνικής ή αλλοδαπής εταιρείας παροχής κινητής τηλεφωνίας.

Πώς θα παραλάβω τον φάκελο αν είμαι γνωστός με άλλο όνομα στον τόπο κατοικίας ή διαμονής μου από αυτό που αναγράφεται στο ελληνικό δημοτολόγιο;

- Στην ηλεκτρονική εφαρμογή για την εγγραφή για την επιστολική ψήφο υπάρχει ειδικός χώρος για πρόσθετες πληροφορίες για την παράδοση του εκλογικού υλικού. Εκεί, ο εκλογέας μπορεί να κάνει τις απαραίτητες επισημάνσεις για να διευκολύνει την παράδοση του φακέλου από την ταχυμεταφορική εταιρεία.

Είχα ψηφίσει από το εξωτερικό στις εθνικές εκλογές του 2023. Πρέπει να ξανακάνω εγγραφή για την επιστολική ψήφο;

- Οι ενεργές αιτήσεις εκλογέων του εξωτερικού μεταπίπτουν στην εφαρμογή αιτήσεων επιστολικής ψήφου. Οι εκλογείς αυτοί θα ενημερωθούν μέσω email και θα πρέπει να συνδεθούν στην εφαρμογή της επιστολικής ψήφου, εφόσον επιθυμούν να ψηφίσουν με αυτό τον τρόπο, για να επιβεβαιώσουν τα στοιχεία τους και να καταχωρίσουν τη διεύθυνση στην οποία θέλουν να παραλάβουν το εκλογικό υλικό προκειμένου να εγγραφούν στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου.
- Στις ευρωεκλογές δεν θα λειτουργήσουν εκλογικά τμήματα στο εξωτερικό. Άρα, η επιστολική ψήφος θα είναι ο μόνος τρόπος να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα οι Έλληνες πολίτες που θα βρίσκονται στο εξωτερικό την ημέρα των εκλογών.

Τι περιλαμβάνει ο φάκελος της επιστολικής ψήφου και πότε θα τον παραλάβω;

- Ο φάκελος αποστέλλεται στους εκλογείς από το Υπουργείο Εσωτερικών το αργότερο 15 ημέρες πριν από τις εκλογές με υποχρέωση παραλαβής είτε από τον εκλογέα είτε από τρίτο πρόσωπο που έχει ρητή εξουσιοδότηση για την παραλαβή του, με θεώρηση γνησίου υπογραφής μέσω gov.gr ή από δημόσια αρχή, δηλαδή την αρμόδια ελληνική Προξενική Αρχή.
- Ο εκλογέας ενημερώνεται με ηλεκτρονικό μήνυμα για την αποστολή του φακέλου και με σύνδεσμο για την παρακολούθηση της πορείας (tracking).
- Ο φάκελος περιλαμβάνει:

- φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου,
  - ψηφοδέλτιο,
  - φάκελο ψηφοφορίας,
  - έντυπο οδηγιών,
  - κατάλογο υποψηφίων,
  - αίτηση – υπεύθυνη δήλωση.
- Οι φάκελοι ψηφοφορίας είναι πλήρως ανωνυμοποιημένοι και φέρουν ειδικό γνώρισμα γνησιότητας.

Πώς είναι το ψηφοδέλτιο της επιστολικής ψήφου;

- Το ψηφοδέλτιο είναι ενιαίο και τυπώνεται με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Στην πρώτη σελίδα, εμφανίζονται όλα τα κόμματα, συνδυασμοί και συνασπισμοί κομμάτων που είναι υποψήφια και ο εκλογέας βάζει σταυρό σε αυτό που επιλέγει. Σε αυτή την σελίδα υπάρχει και η διακριτή επιλογή «Δεν επιλέγω κανέναν από τους ανωτέρω - Ψηφίζω λευκό».
- Στη δεύτερη σελίδα, εμφανίζεται πίνακας με αριθμούς από το 1 έως το 42. Ο εκλογέας επιλέγει από κανέναν (0) έως τέσσερεις (4) υποψηφίους ευρωβουλευτές του κόμματος ή συνδυασμού προτίμησής του σημειώνοντας ευδιάκριτα τον αριθμό που αντιστοιχεί στον κάθε υποψήφιο της επιλογής του, όπως αυτός αναγράφεται στον κατάλογο υποψηφίων. Στο τέλος, ο εκλογέας σημειώνει τον συνολικό αριθμό των υποψηφίων που έχει επιλέξει, δηλαδή 0 ή 1 ή 2 ή 3 ή 4.
- Στην περίπτωση που ο εκλογέας κάνει λάθος επιλογή ή το ψηφοδέλτιο υποστεί φθορά, ο εκλογέας έχει τη δυνατότητα να εκτυπώσει ένα μόνο νέο ψηφοδέλτιο από την σελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, να το συμπληρώσει εκ νέου και να το βάλει στον φάκελο ψηφοφορίας.

Πώς ψηφίζω;

- Ο εκλογέας διαβάζει προσεκτικά το έντυπο των οδηγιών που του περιήλθε με τον φάκελο επιστολικής ψήφου. Συμπληρώνει την αίτηση – υπεύθυνη δήλωση έγχαρτα ή ηλεκτρονικά μέσω gov.gr και γράφει τα στοιχεία του στον φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου.
- Επιλέγει τον συνδυασμό που επιθυμεί και τους υποψηφίους Ευρωβουλευτές ή ψηφίζει λευκό.
- Βάζει το ψηφοδέλτιο στον ειδικό φάκελο ψηφοφορίας, τον κλείνει και τον βάζει στον φάκελο επιστροφής. Σε περίπτωση που έχει συμπληρώσει την αίτηση – υπεύθυνη δήλωση έγχαρτα την βάζει στον φάκελο επιστροφής, μαζί με φωτοαντίγραφο ελληνικής ταυτότητας, ελληνικού διαβατηρίου ή ελληνικού διπλώματος οδήγησης.
- Αποστέλλει τον φάκελο προς την προσυμπληρωμένη διεύθυνση του κέντρου διαλογής επιστολικής ψήφου στην Ελλάδα.

Υπάρχει κόστος στις διαδικασίες παραλαβής και αποστολής των φακέλων;

- Όχι. Η παραλαβή του φακέλου επιστολικής ψήφου από τον εκλογέα γίνεται δωρεάν αφού το κόστος αποστολής τους φακέλου επιστολικής καλύπτεται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Η αποστολή του φακέλου επιστροφής επιστολική ψήφου από τον εκλογέα ενδέχεται να χρειάζεται πληρωμή από τον εκλογέα. Στην περίπτωση αυτή, θα προβλεφθεί η επιστροφή χρηματικού ποσού στον εκλογέα με σταθερή ισοτιμία.

Τι γίνεται στη συνέχεια, αφότου ψηφίσω και στείλω τον φάκελο;

- Ο εκλογέας ενημερώνεται με μήνυμα κινητού τηλεφώνου και email, εφόσον το έχει δηλώσει, για την παραλαβή του φακέλου του από τα Εκλογικά Τμήματα Διαλογής Ψηφοδελτίων Επιστολικής Ψήφου στην Ελλάδα.
- **Ο φάκελος πρέπει να παραληφθεί μέχρι τις 5:00 το απόγευμα ώρα Ελλάδας την παραμονή των εκλογών (8 Ιουνίου 2024) προκειμένου να προσμετρηθεί στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας,** διαφορετικά επιστρέφεται, χωρίς να ανοιχθεί, στον αποστολέα.
- Η καταμέτρηση των επιστολικών ψήφων γίνεται ταυτόχρονα με όλες τις υπόλοιπες ψήφους, το απόγευμα της Κυριακής των εκλογών.

Πού συγκεντρώνονται οι φάκελοι;

- Οι φάκελοι επιστροφής επιστολικής ψήφου αποστέλλονται στην προσυμπληρωμένη διεύθυνση. Ο χώρος μπορεί να είναι σε δημόσιο ή ιδιωτικό κτίριο που μισθώνεται για τον σκοπό αυτό (π.χ. εκθεσιακός χώρος).
- Ο χώρος που βρίσκονται οι κάλπες φυλάσσεται από την Ελληνική Αστυνομία, παρακολουθείται και καταγράφεται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Το υλικό καταγραφής φυλάσσεται στο Πρωτοδικείο Αθηνών.
- Τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που συμμετέχουν στις εκλογές δικαιούνται να ορίσουν έναν τακτικό και έναν αναπληρωματικό εκλογικό αντιπρόσωπο για την παρακολούθηση της διαδικασίας.

Έχασα τον φάκελο ψηφοφορίας. Τι κάνω;

- Ο φάκελος ψηφοφορίας, μαζί με το υπόλοιπο υλικό πρέπει να φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος. Δυστυχώς δεν υπάρχει δυνατότητα εκ νέου αποστολής φακέλου, καθώς ο κάθε φάκελος είναι προσωπικός και η νέα εκτύπωση θα χρειαστεί χρόνο, ο οποίος δεν θα επιτρέψει την έγκαιρη παραλαβή της ψήφου.

Αν επέλεξα κατά λάθος άλλο κόμμα ή υποψήφιο από αυτόν που ήθελα;

- Στην εξαιρετική αυτή περίπτωση, ο εκλογέας μπορεί να τυπώσει το ψηφοδέλτιο που θα υπάρχει στην σελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, να το συμπληρώσει σωστά όπως επιθυμεί και να βάλει αυτό στον φάκελο ψηφοφορίας.

Πώς διασφαλίζεται η μυστικότητα της ψήφου;

- **Η ψήφος είναι μυστική.** Η μυστικότητα της επιστολικής ψήφου επιτυγχάνεται με τον διαχωρισμό της υπεύθυνης δήλωσης από τον κλειστό φάκελο ο οποίος περιέχει το ψηφοδέλτιο και ο οποίος είναι αυτός που μπαίνει στην κάλπη ψηφοφορίας.
- Η έγχαρτη αίτηση – υπεύθυνη δήλωση φυλάσσεται ξεχωριστά και **δεν** μπορεί με κανέναν τρόπο να συνδυαστεί με το ψηφοδέλτιο. Το δε φωτοαντίγραφο του ταυτοποιητικού εγγράφου χρησιμοποιείται αποκλειστικά για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι δεν ψήφισε κάποιος άλλος για λογαριασμό του εκλογέα.
- Ο χώρος όπου βρίσκονται οι κάλπες φυλάσσεται από την Ελληνική Αστυνομία και παρακολουθείται και καταγράφεται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Το υλικό καταγραφής φυλάσσεται στο Πρωτοδικείο Αθηνών.